

VERZÓ

MKE HÍRLEVÉL

I. évf. 4. szám

2012.12.19.

A tartalomból:

SZERVEZETI ÉLET	2
RENDEZVÉNYEK.....	6
BEMUTATKOZIK	8
PÁLYÁZATOK	12
KÉPZÉSEK	12
SZÍNES HÍREK A KÖNYVTÁR VILÁGÁBÓL, KULTURÁLIS AJÁNLÓ	23
OLVASNIVALÓ	24
KÖNYVTÁROSONK A KÖNYVTÁROSONKÉRT.....	27
JÓKÍVÁNSÁG.....	28
IMPRESSZUM.....	29

BESZÁMOLÓ AZ ORSZÁGOS KÖNYVTÁRÜGYI KONFERENCIÁRÓL

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete és az Informatikai és Könyvtári Szövetség 2012. november 22-23-án közös szervezésben - harminc év szünet után - megrendezte az **Országos Könyvtárügyi Konferenciát** Budapesten, az Országos Széchényi Könyvtár VIII. emeleti konferenciatermében.

A helyszín, azaz a konferenciaterem, a könyvtártudományi szakkönyvtár helyén kialakított emeleti tér alkalmas volt a nagy létszámú résztvevők befogadására.

Az első napon, november 22-én, csütörtökön, plenáris előadások és korreferátumok hangzottak el, pénteken szekcióüléseken vettünk részt.

Dr. Fodor Péternek, az IKSZ elnökének megnyitó köszöntője után **L. Simon László** kultúráért felelős államtitkár előadása következett. Az államtitkár hosszú és átfogó előadásában kifejtette azt az ellentmondást, hogy szerinte, bár több pénz kellene a kultúrára, többet költöttünk rá, mint amennyit a gazdaság teljesítőképessége megengedne. A pénzszűke legnagyobb okozója az adósságszolgálati teher. Részletezte a Kormányzat elképzeléseit a kulturális terület átalakítása és finanszírozása tekintetében és közben méltatta a két civil szakmai szervezet - az MKE és az IKSZ - közreműködését a jogszabály előkészítésében. /Ezzel kapcsolatban azonban a legutóbbi Tanácsülésen elhangzott az is, hogy méltányosabb lett volna, ha a tárca reális időtartamot szán a konzultációra, hogy a szervezetek tagságukkal álláspontjukat demokratikusan megvitathassák. Erre sajnos egyáltalán nem volt idő./ A megyéket érintő kérdések közül kitért a pénzhiány kiváltotta intézmény összevonásokra és hangsúlyozta összevonás ellenességét.

Ismertette a kistélepülési könyvtárak helyzetét rendező elképzelést, amely szerint támogatásuk a megyei könyvtárak kezelésében valósul meg. A finanszírozás alakulása: megyei és városi könyvtárak ellátására: 2,8 milliárd Ft áll rendelkezésre + 1,7 milliárd jut a kistélepülési ellátásra (megkötött ellátási szerződések függvényében) és ehhez még hozzájárul 7,5 milliárd, melyet (1140,-Ft/fő) normatívaként kaphat meg a település (megyei jogú város nem).

Bejelentette, hogy a Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus átalakul, 2012. november 30-tól Nemzeti Közművelődési és Közgyűjteményi Intézet néven működik tovább. Beszámolt arról is, hogy minden megyében 4 fővel működő közművelődési módszertani központok jönnek létre, melyek feladata lesz az egyházi és civil területekkel való együttműködés, kapcsolattartás is.

A megnyitót követő előadásokból néhány gondolatot villantanék csak fel, a prezentációk az egyesületi honlapon megtalálhatók. Minden előadás megtekinthető a [Videotóriumban](#).

Dr. Csépe Valéria főtítkárhelyettes, Magyar Tudományos Akadémia: A könyvtárak társadalmi hasznát 4 tételbe sűrítve fejtette ki:

A hagyományos érték: megőrzés és szolgáltatás, mint alapvető haszon megmarad, hiszen a könyvtárak a tudás és a kultúra szolgálatában léteztek és létezhetnek a jövőben is, bár *változó technikai háttérrel*.

A megújulás azonban elengedhetetlen: a 21. század átalakult írástudásához az új IKT technikák használatával kell a könyvtáraknak alkalmazkodni és egyre több és újabb szolgáltatást bevezetni: online adatbázisok segítségével és akár nemzetközi hálózatokba szerveződve (MEK, NAVA, PIM, EUROPENA).

A fejlődés előmozdítása abban az esetben lehet feladata, ha a könyvtárak az oktatás és tudomány szolgálatában a tudományos információkat szakszerűen kezelve, a hozzáférést

biztonságos módon közzétehető rendszereket, akár tudományos közösségi hálókat szerveznek (MTMT, EISZ).

A felzárkózás esélyét biztosítja, amennyiben tért nyernek a felhasználó igényeire építő új technológiák (RSS), de fontos, hogy **ne szabaduljon el** a háló a tudományos területen és a kultúráközvetítés terén sem.

Ezeknek a szempontoknak a figyelembe vételével lehet a könyvtár a társadalmi haszon letéteményese.

Dr. Z. Karvalics László docens, Szegedi Tudományegyetem: „A könyvtárak és könyvtárosok társadalmi haszna: a legátfogóbb kontextusok keresése”. Felvázolta a tudás világának változásait: hálózati tudástermelő közösségekről, a megosztás kultúrájának elterjedéséről, a digitalizált formában rögzített ismeretek-szellemi és természeti kulturális örökség halmozódásáról (ami még mindig nem elégséges mértékű) beszélt. Az információ - és tudásszakták helyett *szerepek* jellemzik majd a tevékenységet. Előtérbe kerül a tudásvagyon tervezés, a feladatmegosztás, a szerepek meghatározása. Képzésekkel, tréningekkel kell „elébe menni a változó világnak”.

Ramháb Mária korreferátumában arra hívta fel a figyelmet, hogy a kulturális kormányzat nagy léptékű változások mentén indult el, ezekhez kell igazodni a könyvtáraknak is. Fontos feladat a könyvtárak szerepének újrafogalmazása, a feladatok pontosítása, mert nem lehet „általában könyvtárról” beszélni. Ez kell, hogy legyen a két nap fő feladata. A kommunikáció minőségének fontosságára is utalt.

Dr. Eperjesi Tamás Nemzeti Agrárszaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet vidékfejlesztési igazgatója, főigazgató-helyettes előadásában olyan programokra, projektekre hívta fel a figyelmet, amelyben a könyvtárakkal való együttműködésre látnak esélyt: ilyen a LEADER, melynek célja a vidékfejlesztésben megvalósuló társadalomfejlesztés, vagy a tudástranzfer és a közösségi irányítású helyi fejlesztéseket támogató program, a CLLD. Ilyen megvalósítás az IKSZT program, melyben könyvtárak elhelyezésére is van mód.

Vályi-Nagy Vilmos kormányzati informatikáért felelős államtitkár, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium: az előadás „A fejlődés záloga- a digitális írástudás” címet viselte, üzenete szerint a minisztérium minden lehetséges eszközzel szeretné leküzdeni az ezen a téren jelentkező hátrányokat és esélyegyenlőséget biztosítani. A könyvtárakkal való együttműködésben látna lehetőséget, természetesen fejlesztések szükségesek (technikai stb.). Ramháb Mária az előadás után azonnal biztosította az előadót, hogy a könyvtárak a legmesszebbmenőkig partnerek szeretnének lenni ebben az „elkötelezettségben”. (www.tudasodajovod.hu)

Dr. Kokas Károly főigazgató-helyettes, Szegedi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtár: „Teljes paradigmaváltás előtt vagy közben?” c. korreferátumában (Sennyey-Kokas TMT 58. évfolyam (2011) 10. szám) a digitalizálás fontossága mellett annak rendszertelenségére figyelmeztetett, valamint arra, hogy bár hálózatban élünk, a szerepeket meg kell találni, fogalmazni. Felvetette a „tudományos” és „közművelődési” divergenciát és a virtuális térben láthatatlan könyvtáros és a látható finanszírozás ellentmondását.

Néhány előadás, amit speciális tartalma miatt a terület iránt érdeklődőknek érdekesebb lenne meghallgatni teljességében:

Virágos Márta (távollétében előadta: Fonyó Istvánné): A felsőoktatási könyvtárak szerepe a megváltozott környezetben

Kiss Gábor: Önkormányzati és vidékfejlesztési feladatok, lehetőségek a könyvtárak tevékenységében

Mender Tiborné: Az országos nemzetiségi dokumentum-ellátás kialakulása, helyzete, tennivalók

Dr. Horváth Sándor Domonkos: korreferátum, a könyvtárak közigazgatási, jogi hátterének, helyzetének bemutatása

A nap zárásaként Dr. Fodor Péter, az IKSZ elnöke: Változó könyvtárak(ról) – lehetséges kérdések(ről) és válaszok(ról) beszélt:

Változó elvárásokkal nézünk szembe: hagyományos használat / hagyományos és információs technológia (IT) is / IT, de távhasználat

Szükségünk van ehhez: rendszerszemléletre, szolgáltatói attitűdre, tartalomszolgáltatásra, összefogásra másokkal, párhuzamosság csökkentésére

Felvethető kérdések:

Mennyire befolyásoló tényező a társadalmi megítélés?

Ha igen, miért nem figyelünk erre? Ha nem, miért tartjuk fontosnak?

Tudjuk mi az elvárása a könyvtárhasználóknak és/vagy miért a mi könyvtárképünket kínáljuk? Ha nem megfelelő a finanszírozás, előírható-e az ingyenes használat?

Célok: A szolgáltatások igazodjanak a használói elvárásokhoz és a használó számára a könyvtári rendszer egységesen jelenjen meg. A könyvtárak feladataikat, fejlesztési elképzeléseiket rendszerszemléletben fogalmazzák meg. A stratégiai terv kidolgozásához szakmai konszenzusra van szükség.

A munka a második napon szekcióülésekkel folytatódott, ahol komoly munka keretében megfogalmazták azokat az üzeneteket, amelyek a könyvtári stratégia hosszútávú fejlesztésének alapjául szolgálhatnak. Ezek az üzenetek a záró plenáris ülésen a szekcióvezetők előadásában bemutatásra kerültek, a tézisek hivatalos megfogalmazásáig néhány gondolat:

1. Digitális írástudás: Bánkeszi Katalin

- digitális műveltség megszerzése
- általános műveltség megszerzése
- a könyvtárak és a könyvtárosok szerepe mindkettőben fontos és ez hálózatban: munkamegosztásban és differenciáltan történhet.
- stratégiai partnerség: cégek, kiadók

2. Olvasáskultúra, értő olvasás: Dr. Dippold Péter

- az olvasás tanítás az iskola feladata: össztantárgyi feladat
- az olvasásfejlesztés összetett feladat (több minisztérium)
- gazdaságfejlesztési hatás
- partnerség szerepe fontos: család, iskola, könyvtár
- könyvtár, mint 3. hely kerüljön megfogalmazásra, közösségi tér: olcsó kulturális együttlét lehetséges színhelye

3. A könyvtár szociokulturális funkciói, életmód, életminőség: Venyigéné Makrányi Margit

- helyi közösségek megújítása
- társadalmi kirekesztettség felszámolása
- IKT technológiák, technikák kölcsönzése
- együttműködés, partnerség
- képzettség, képzés

4. Innováció-kutatás-kutatásfejlesztés-eredmények: Nagy Zsuzsanna

- a könyvtárak értékteremtő intézmények
- nem homogén szervezet, fontos a feladatmegosztás, az együttműködés
- aktualizálni kell a nemzeti digitális stratégiát, meghatározni benne a könyvtárak szerepét
- szerepvállalás nemzetközi kutatásokban
- intenzív párbeszéd szükséges a könyvtárak és képzőhelyek között
- általános műveltség emelése
- innovatív szervezet

5. Magyar könyvtári hálózat –határok nélkül: Pallósiné dr. Toldi Márta

- Új hálózatértelmezés: megosztás, együttműködés, konzorcionális együttműködés
- hagyományos szolgáltatások és rendszerszemlélet

6. Hagományos és elektronikus nemzeti kulturális értékek: Dr. Sajó Andrea

- meg kell fogalmazni a nemzeti kulturális érték fogalmát
- digitalizálás-kataszter
- kötelempéldány
- ODR átalakulás

Máder Béla összegzése: A szekciók alapvetései alapján készül el a konferencia ajánlása, mely alapot képezhet a stratégiai terv megalkotásához.

Rónai Iván (EMMI Könyvtári Osztály) záró gondolatai:

- digitális környezet
- közösségteremtés
- együttműködés a könyvtárak és a könyvtári főosztály között.
- minden könyvtártípus fontos
- fontos, hogy a kultúráközvetítő intézményrendszer rugalmas legyen, alkalmazkodni tudjon a változásokhoz.
- a konferencia célja a szakmai párbeszéd elindítása volt.

További célok: A könyvtár nélkülözhetetlen legyen a társadalom számára, feleljünk meg a szakmai elvárásoknak: nyitottság, megértés, innovatív gondolkodás. Mindehhez jogi korszerűsítés, feltételrendszer meghatározása és erőforrások is szükségesek.

Dr. Pintéerné Kék Krisztina elnök, MKE Somogy Megyei Szervezet

További híradások a konferenciáról:

- http://mke.info.hu/wp-content/uploads/2012/11/OKK_program_vegleges.pdf
- <http://mke.info.hu/tevekenysege/rendezvenyek/kozponti-rendezvenyek/orszagos-konyvtarugyi-konferencia/>
- http://videotorium.hu/hu/events/details/927,Orszagos_Konyvtarugyi_Konferencia
- <http://www.ktep.hu/allasfiskvtugy>
- <http://konyvtarostanar.wordpress.com/2012/11/29/allasfoglalasok-honlapunkon/>

BESZÁMOLÓ AZ ALAPSZABÁLY MÓDOSÍTÁSÁNAK HELYZETÉRŐL

2012. május 9-én az MKE a Küldöttközgyűlésén elfogadta az MKE Alapszabályának módosítását, miszerint az egyesület neve Magyar Könyvtárosok Egyesülete Civil Szövetségre változott. Ezzel egy időben a *települési önkormányzatok fekvőbeteg-szakellátó intézményeinek átvételéről és az átvételhez kapcsolódó egyes törvények módosításáról* szóló 2012. évi XXXVIII. (saláta)törvény 51. § d). módosította az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról rendelkező 2011. évi CLXXV. törvényt. Ennek értelmében a Civil törvény 4. § (3) a következőképpen rendelkezik: *A szövetség tagja alapítvány, illetve egyesület lehet. Szövetség két tag részvételével is alapítható, működtethető.* Az új jogszabályi változás szerint okafogyottá vált a névváltoztatás, hiszen a továbbiakban a szövetség tagja egyesület lehet, vagyis az MKE lehetne egy szövetség tagja. Ezen a téren marad minden a régi: az MKE Magyar Könyvtárosok Egyesülete lesz újra.

2011 őszére jogszabály-módosítást ígértek a Civil törvényt illetően, ez azonban nem történt meg. Az egységes ügyviteli, nyilvántartási és könyvelési rendszer bevezetése azonban aktuálissá teszi az Alapszabály újabb módosítását. A bevezetés lényege, hogy az MKE kifelé, harmadik személyekkel szemben egységes szervezetként lépjen fel, az MKE nevében jogviszonyokat kizárólag az MKE Küldöttközgyűlése által felhatalmazott képviselők létesíthetnek. Természetesen a szervezeten belül a tagszervezetek gazdasági önállósága változatlanul megmarad. Egy

könyvelőiroda végezné az MKE és a tagszervezetek könyvelését, ezáltal is hangsúlyozva az egységességet. Elkészült egy tervezet az egységes könyvelésre vonatkozóan, melyet a tagszervezetek megkapnak véleményezés céljából.

Az egységes könyvelés kapcsán vetődött fel az egyesület tagszervezetei jogállásának kérdése is. Vannak tagszervezetek, melyek jelenleg jogi személyiséggel rendelkeznek, ez az önálló jogi személyiség most kérdésessé válik.

Aktuálissá vált a tagdíj-kérdés is. A tagdíjak emelésére több javaslat is érkezett, például az arányos emelés, illetve az ún. sávós tagdíjfizetés. Az arányos emelés értelmében mind az aktív dolgozók, mind a nyugdíjasok, hallgatók, gyes-en lévők tagdíja emelkedne. A sávós tagdíjfizetés értelmében a bruttó jövedelem függvényében fizetnének a tagok tagdíjat.

Érkezett módosítási javaslat a tagságot illetően is. Eszerint bővülne a tagok köre: az egyéni tagok mellé bekerülnének a testületi tagok, a társult tagok, valamint a tiszteletbeli tagok.

*Dr. Aczél-Partos Adrienn, az MKE Szervezetfejlesztési Bizottságának tagja,
az MKE Jogi szekció vezetőségi tagja*

RENDEZVÉNYEK

A KÖNYVTÁRI ÉRTÉKHÁLÓ – TUDOMÁNY ÜNNEPI KONFERENCIA

Ebben az évben is többen részt vettünk november 8-án, a Tudomány Napján rendezett hagyományos konferencián, Budapesten, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Központi Könyvtárában.

A rendezvény fő témája ezúttal a „könyvtári értékháló” volt. Érdekes előadásokat hallhattunk az előadóktól, ki hogyan látja a könyvtárak értékteremtő szerepét, az ehhez vezető utat, eszközeit, illetve azt a paradigmaváltást, mely az információkezelés terén napjainkban tetten érhető. A különböző területről felkért előadók színes képet nyújtottak arról, ki hogyan látja a könyvtárak szerepét a rohamosan változó információ közvetítő eszközök mellett a saját területén.

- Dr. Csépe Valéria akadémikus, az MTA főtitkárhelyettese inkább a tudományos információt fogyasztó szemével közelítette meg az információközvetítő eszközökben tapasztalható változást.
- A rendezvény házigazdájának részéről dr. Nemeslaki András rektorhelyettes az informatikai erőforrások értékteremtő tényezőiről beszélt.
- Dr. Náray-Szabó Gábor akadémikus, az MTA könyvtárának főigazgatója előadásában azt tekintette át, miként változtak meg a hagyományos könyvtári feladatok napjaink könyvtárában.
- Ezen az eseményen is izgalmas volt hallgatni, hogy az MKSZ vezetőségének tagja, Kóródy Judit miként alkalmazza munkatársaival a Magyar Telekom szakmai információs igényeit kiszolgáló Infotékában a korszerű tájékoztató eszközöket, milyen értékteremtő eszközöket alkalmaznak profitorientált vállalati környezetben fenntartójuk üzleti érdekeinek a lehető legszínvonalasabb kiszolgálása érdekében.
- Dr. Fodor Pétertől is megszokhattuk, hogy érdekes előadásokat tart a hallgatóságnak az egyik legnagyobb múlttal rendelkező könyvtári hálózat, a FSzEK újszerű munkájáról.
- A konferencia utolsó előadója, dr. Nagy Zsuzsanna, a BCE Központi Könyvtára főigazgatójának előadásával vált teljessé az a kép, melyet a különböző területekről érkezett előadók nyújtottak számunkra arról, miként látják ők a könyvtárak előtt álló kihívásokat, illetve milyen válaszok születtek erre a különböző területeken.

Wittinghoff Judit, a Richter Gedeon Nyrt. Műszaki Könyvtárának vezetője

További részletes beszámoló a konferenciáról az [MKE Műszaki Szekció weblapján](#).

A SZERVEZETEK ÉLETÉBŐL RÖVIDEN

A **Társadalomtudományi Szekció** szeptemberben megnézte tagtársuk, Weszelitsné dr. Lakos Katalin ásványkiállítását a Corvinus Egyetem Központi Könyvtárában, és előadást hallgatott a gyűjtemény keletkezéséről, megismerkedett az erdélyi Gutin-hegység ásványaival is. Októberben négy napos szakmai kiránduláson vettek részt, ahol Sopronnal és környékével ismerkedtek. A Nyugat-Magyarországi Egyetem Soproni Erdészeti Karának könyvtárát, illetve az ausztriai heiligenkreutzi kolostor könyvtárát nézték meg tüzetesen, mindemellett pedig az Esterházyak és Széchényiek épületeit, emlékhelyeit látogatták meg. Évadzáró rendezvényük a Szépművészeti Múzeum Cézanne-kiállításának megtekintése lesz.

A **Pest Megyei Szervezet** Olvasószolgálati Műhelye október 10-én tanácskozást tartott Szerzői jog és a könyvtárak címen az új, frissen átadott ráckevei Skarica Máté Könyvtárban. A mintegy 80 fő Dr. Tószegi Zsuzsanna és Dr. Legeza Dénes, valamint Seres Nóra előadásához szólhattak hozzá, nekik (és egymásnak) tehettek föl kérdéseket.
[Részletes beszámoló](#)

Az **Országgyűlési Könyvtár** és az **MKE Jogi Szekciója** közös szakmai napjára 2012. október 18-án került sor az Országházban „**Nemzeti emlékezet és digitális hozzáférés - digitális emlékezet és nemzeti hozzáférés - Elektronikus dokumentumok a könyvtárakban**” címmel. A rendezvény az idei Könyvfesztivál és Győri Vándorgyűlés folytatásaként újabb lehetőséget teremtett a kiadóknak és könyvtárosoknak, hogy egyeztethessék álláspontjukat a digitális dokumentumokról. A részletes beszámoló hamarosan olvasható lesz a szaksajtóban.

A **Könyvtárostanárok Egyesülete** 2012. nov. 7-én megtartotta Őszi szakmai napját: kihirdették a pályázati eredményeket, melyek az Iskola könyvtárak világhónapjához kapcsolódtak, átadták az Emlékérmeket, és tisztségmegújító közgyűlésre is sor került, ahol a tagság részben új elnökséget választott. [Részletek](#) - (eredményes munkát kívánunk az új elnökségnek, a szerk.)

Az **MKE Mezőgazdasági Szervezete** 2012. november 12-én látogatást tett a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárában. A program során tájékoztatást kaptak az Országos Levéltár történetéről és az ott folyó munkáról. Megtekintették a Levéltár egyik iratraktárát és a szakkönyvtárát is.

A **Somogy Megyei Szervezet** 23 kaposvári tagja vett részt Siófokon a Balatoni Regionális Kutatóközpont és Könyvtár megnyitásának első évfordulója alkalmából megrendezett konferencián 2012. november 26-án. A "21. század könyvtára - Új kihívások, módszerek, lehetőségek" címet viselő rendezvényen tanulságos könyvtárszakmai előadások mellett a belsőépítész a könyvtár tervezésének történetéről tartott beszámolót. A konferencia végén könyvtárbemutató keretében ismerkedtek meg a könyvtári terekkel és tapasztalták meg a tervező és a könyvtáros közös munkájának eredményét: a modern épület színekkel és anyagokkal hangulatossá tett tereit, a bútorok, a világítás és a funkciók összhangját, a korszerűség mellett jól megférő otthonosság hatását. A könyvtáros kollégák elégedett és növekvő létszámú olvasókról, a közösségi tér aktív használatáról számoltak be. Terveik szerint az új integrált rendszerük és korszerűsített honlapjuk lehetőségeket teremt új, korszerű szolgáltatások bevezetésére, még szélesebb használói kör megszólítására.

Délután lehetőségük nyílt ellátogatni a Kálmán Imre Emlékházba. A tárlatvezetés során egy kibővített kiállítást láthattak a zeneszerző szülőházában kialakított emlékhelyen. A város felújított főterén néhányan a víztoronyból kialakított kilátó-kávézóból vetettek pillantást az őszi Balatonra, többen pedig a partjára sétálva. A Makovecz Imre tervezte evangélikus templomot csak kívülről láthattuk.

Ajánlják minden könyvtárosnak és könyvtárhasználónak, aki átutazóban, nyaralás közben, vagy kirándulás keretében látogat Siófokra, hogy minden egyéb nevezetesség és látnivaló mellett feltétlenül térjen be a korszerű és kényelmes új könyvtárba is!

[A konferencia részletes programja](#)

Bazsóné Megyes Klára, a Tanács elnöke

BEMUTATKOZIK

AZ MKE ZENEI SZERVEZETE

A Zenei Szervezet 42 évvel ezelőtt, az Egyesület szakmai szervezetei közül az elsők között alakult meg. A zenei könyvtárosok együttműködésének célját a megalakuláskor így fogalmazták meg: "a zenei és könyvtárosi szakmai funkciók közötti szintézis létrehozása [...], a zenei-könyvtárosi szakképzettség megszerzése illetve továbbfejlesztése, [...] a zeneművek központi feldolgozása, módszertani kiadványok összeállítása zenei könyvtárosok számára [...]". (Ld.: Gócza J.: *A zenei szekció rövid története*. In: *A Magyar Könyvtárosok Egyesületének története 1935-2009*. Szerk. Bényei Miklós. Bp. 2011, 429. p.) Az azóta eltelt időben ennek a célnak megfelelően dolgozott a szervezet: célja a zenei könyvtárosok szakmai és személyes kapcsolatainak kialakítása, szakmai ismereteinek fejlesztése találkozók és szervezett továbbképzések programjain keresztül.

Tagságunk az ország minden részéből verbuválódik, érdekes azonban megfigyelni, hogy a dunántúli területekről kevesebb a regisztrált tagunk. Így évek óta kb. 30-35 fő között mozog a létszámunk. A különböző visszajelzésekből látható, hogy az érdeklődés ennél nagyobb, de különböző okok miatt kevesebben fizetik a tagdíjat (regisztrációs díjat). Ugyanakkor az a tendencia is megfigyelhető, hogy az önálló zenei könyvtárosi munkakör is kevesebb: a zenei feldolgozás, a zenei tájékoztatás mellett más, nem feltétlenül zenei feladatokkal is foglalkoznak a kollégák.

Programjaink egyik fontos részét képezik a könyvtárlátogatások: a speciális szakmai területek és könyvtáraik megismerése nemcsak a szélesebb látókört, hanem a tájékoztató, feldolgozó munka tágabb lehetőségeit is jelentheti. Emellett egy-egy olyan, a zenéhez, a zenei közvetítéshez kapcsolódó téma, mint például a zenehallgatás, zenei befogadás, zenei ízlés kérdése is szerepel a programjainkon. Találkozóinkat a szűkebb körben megtartott előadás, beszélgetés mellett a Nemzetközi Könyvfesztivál és a vándorgyűlések nagyobb érdeklődésre is számot tartó fórumain rendezzük. Sok élményt és a kapcsolatok erősödését jelentik minden évben a kétnapos, nem budapesti helyszínen megszervezett szakmai találkozók: a helyszín, a város kicsit alaposabb megismerése, a közös hangverseny és vacsora több lehetőséget ad erre.

A Zenei Könyvtárak Nemzetközi Szövetsége (IAML) Magyar Nemzeti Csoportjával néhány éve szakmai együttműködési megállapodást kötöttünk. Az a tény, hogy a magyar és a nemzetközi szervezet tagsága gyakorlatilag egybeesik, ezt teljes mértékben indokolja: a hagyományosan kialakult helyzetben így tudjuk egymást a legjobban segíteni. Ennek az együttműködésnek, és ezen belül Gócza Julinak köszönhető, hogy ebben az évben közösen el tudtuk indítani a hosszú idő óta nagyon hiányzó zenei könyvtárosi továbbképzést, amelynek keretében megtarthatuk az első akkreditált modul képzéseit. Láthatóan megvan erre az igény mind a zenei, mind pedig a könyvtárosi szakmai oldalt tekintve, ezért a programot tovább is folytatjuk, a többi modul akkreditálásával és meghirdetésével.

Ezzel párhuzamosan szeretnénk a kapcsolatainkat is bővíteni: a zeneiskolák, zenei képző intézmények könyvtáraival, könyvtárosaival is keressük az együttműködés lehetőségeit, mert úgy gondoljuk, az ő bevonásuk ebbe a körbe mindannyiunk javára válhat.

Zenei könyvtárosokként a zenei, mint sajátos művészeti és szakmai terület képviselői mégis nagyon sokféle helyzetben, könyvtárban, szerteágazó feladatkörökben dolgozunk. Ez magában hordozza azt is, hogy a "hagyományos" zenei könyvtárosság feladatai, körülményei is változnak, átalakulnak. Az alkalmazkodás, az új lehetőségek felismerése, az erről szóló beszélgetések, a folytonos tanulás feladatunk, és ezt szeretnénk továbbra is megvalósítani, s ennek érdekében továbbra is tevékenykedni.

Szervezeti munkánkat is szeretnénk tovább fejleszteni: a saját "belső" kommunikációnkat levelezőlistánk működtetésével tovább is fenntartani, erősíteni, illetve a [honlapunkat](#) is rendszeresebben frissíteni, karbantartani. Az Egyesület PR-munkájába is bekapcsolódtunk. A viszonylag kisebb taglétszámunk lehetővé teszi a közvetlenebb, személyesebb kapcsolatok kialakítását, ugyanakkor a szervezeti munka megosztása adott esetben nehezebbé válhat.

Gulyásné Somogyi Klára, Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Kutatókönyvtára

Kapcsolódó linkek:

- <http://zeneikonyvtar.hu/>
- <http://media.lib.unideb.hu/zksz/aibm/index.php>
- <http://hangtarnok.klog.hu>

MAGYAR DIGITÁLIS KÉPKÖNYVTÁR

A [Magyar Digitális Képkönyvtár \(MDK\)](#) pályázatát a *Reneszánsz Év* programsorozat keretében, 2008 tavaszán írta ki az Oktatási és Kulturális Minisztérium (jogutódja: Emberi Erőforrások Minisztériuma). Célként a magyar könyvtárakban őrzött, már digitalizált, illetve a projekt során digitalizálandó képanyag – kódexek, oklevelek, kéziratok, plakátok, metszetek, térképek, fényképek, képeslapok stb. – hozzáférhetővé tételét fogalmazta meg, felhasználóbarát felületen való központi szolgáltatás keretében. A rendszer 2009 júniusában indult el. Olyan oktatási, kulturális és tudományos szempontok alapján összeválogatott digitális gyűjtemény jött létre, amely áttekintést nyújt a magyar könyvtárakban őrzött gazdag képanyagról, melyet bárki szabadon felhasználhat tanuláshoz, ismeretszerzéshez vagy akár szórakozáshoz. A felhasználóbarát felületen könnyű eligazodni, az állomány többféle szempont szerint kereshető. A szolgáltatás lehetővé teszi a szükséges infrastruktúrával nem rendelkező kisebb intézmények számára is, hogy az általuk őrzött értékes dokumentumokat a nagyközönség digitális formában is elérhesse.

A Képkönyvtár projekt több szolgáltatást rejt magában. A célközönség is többretegű. Egyrészt célcsoportként a köz- és a felsőoktatás szereplőit, a kutatásban tevékenykedőket, és az oktatási vagy magáncélból a kultúra iránt érdeklődőket nevezi meg. Másrészt a résztvevő vagy más képatadbázist építő könyvtárak és egyéb intézmények számára is nyújt hatékony szolgáltatásokat:

Országos képatadbázis – <http://www.kepkonyvtar.hu>

A központi szolgáltatás egy országos képatadbázis, amely alapvetően az oktatás, kutatás, érdeklődő magánfelhasználók számára biztosít hatékony hozzáférést különböző képi dokumentumokhoz.

Országos képarchívum a partnerintézmények masterképei számára.

Az OSZK ugyanakkor a projekt keretében beszerzett infrastrukturális háttérrel egy nagy kapacitású, biztonságos, hosszú távú tárolást lehetővé tevő tárkapacitást biztosít partnerei számára.

Metaadat- kitöltő képi dokumentumok számára – <http://www.kepkonyvtar.hu/urlap>

A projekt harmadik eredménye egy egységes, egyszerűen és széles körben, képi dokumentumokra alkalmazható adatstruktúra és ennek megfelelő kitöltő űrlap. Az űrlap nyilvános, bármely könyvtár, közgyűjtemény vagy magánszemély igénybe veheti, aki képi dokumentumait szeretné metaadatokkal ellátni és azokat szabványos XML formában elmenteni.

Képi dokumentumok közös keresője – <http://www.kepkonyvtar.hu/metakereso>

A Metakereső az Anacleto szoftver segítségével különböző technológiákat felhasználva számos távoli képadatbázis, -gyűjtemény lekérdezését biztosítja. Így azok a képi gyűjtemények is lekérdezhetők, megjeleníthetők az MDK egy pontos szolgáltatásában, amelyeknek a képanyaga közvetlenül, fizikailag nem kerül bele az MDK archívumába. A Metakereső képes lekérdezni szabványos csatolóval rendelkező adatbázisokat (pl. OAI-PMH), közösségi képmegosztókon lévő (pl. Flickr), vagy akár honlapokon bemutatott képgyűjteményeket (Google Custom Search).

Egyéb szolgáltatások:

Megrendelési lehetőség regisztrált felhasználók számára

Az MDK adatbázis az őrző intézmények felé közvetíti a felhasználók megrendeléseit, amennyiben azok a képek nagyfelbontású változatát szeretnék felhasználni kiadványokhoz, egyéb célokra. Így a nyilvános adatbázis másrészt támogatja a könyvtárak bevételt termelő tevékenységeit digitális másolatküldő szolgáltatásukon keresztül.

Képeslapküldés

A felhasználók képeslapokban hívhatják fel a figyelmet ismerőseik, barátaik számára egy-egy érdekesnek tartott képre. Alkalomhoz illően választhatnak és küldhetik el a kiválasztott képi dokumentumot képeslap formában kísérszöveggel.

Puzzle képösszerakó

Egy puzzle képösszerakó játék is a rendelkezésre áll az interaktivitást, játékot kedvelő, főként fiatalabb korosztály számára. Így játékos tevékenységen keresztül ismerkedhetnek meg közelebbről egy-egy térképpel, plakáttal, képeslappal.

Nagy felbontású képek szolgáltatása

A nagy felbontású képeket egy Flash alapú technológiával (Zoomify) nemcsak megtekinthetővé tesszük, hiszen a korlátozott méretű képernyőkön az igazán nagyméretű képek nem tanulmányozhatóak kellőképpen, hanem az említett szoftverrel nagyítható, mozgatható szolgáltatást biztosítunk. Így az eredeti, nagyfelbontású képek is alaposabban tanulmányozhatóak az MDK szolgáltatásán belül, a kép letöltése nélkül.

Közösségi oldalakon való megosztás lehetősége

A felhasználó bármely, a rendszerben található képet egyetlen kattintással megoszthatja barátaival, ismerőseivel a népszerű közösségi oldalak (pl. Facebook, Twitter) felületén.

Az MDK központi rendszere a [Monguz Kft.](#) fejlesztése, a rendszer fenntartója pedig az Országos Széchényi Könyvtár.

Drótos László, OSZK, MEK Egyesület elnökségi tag

PÁLYÁZATOK

Hírek a www.pafi.hu oldalról

Szakirodalom

[Tempus olvasmányok](#)

[TFF Tudástár](#)

[A prosperáló közösség. A társadalmi tőke és a közélet](#)

Példatár

[Módszertani ötletgyűjtemény](#)

Aktuális pályázatok Magyarországon

[Vitézek közt ülven kedvem ellen sincsen jó borral teli pohár](#)

[Ausztria-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013](#)

[Szakdolgozatok publikációja](#)

[Szabadnapló](#)

[Emberek és érzelmeik - Humanscape and Feeling](#)

[Pályázat írás/újságírás iránt magukban kedvet érző fiatalok számára](#)

[Windows 8 kreatív pályázat](#)

KÉPZÉSEK

KÖNYVTÁRI INTÉZET

Elkészült a Könyvtári Intézet [2013. évre szóló képzési terve](#). A képzési tervben megadott időpontoknak megfelelően a jövő évi [OKJ-s képzéseinkre](#) és [akkreditált továbbképzési programjainkra](#) fogadjuk a jelentkezéseket - különösen tekintettel a TÁMOP 3.2.12-es pályázat keretei között teljesíteni kívánt képzésekre.

Örömmel tájékoztatjuk továbbá a hírlevél olvasóit, hogy az Intézet - az Oktatási és Humánerőforrás-fejlesztési osztály sikeres előkészítő munkája után és a nemzeti könyvtár anyagi támogatása mellett - 2012. november végén újabb négy évre elnyerte az intézményi akkreditációs címet.

Hangodi Ágnes, Könyvtári Intézet

JÁTÉKTAN KÖNYVTÁROSTANÁRI SZEMMEL – ÍGY LÁTTUK MI

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete JÁTÉKTAN címmel továbbképzést szervezett könyvtárosok, könyvtárostanárok, muzeológusok és múzeumpedagógusok számára a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával.

Nemzeti
Kulturális
Alap

www.nka.hu

A program Pécsen zajlott 2012. november 16-17-én. Keszi Erika Zsuzsannát, a program koordinátorát kérdeztük az ötletéről, illetve a szervezéséről.

Miért a "játék" a fő téma, hogy jött ez az ötlet?

2012. február 27-én a Minerva Könyvtárban (Pécs) részt vettem a Grastyán emlékestén. Itt találkoztam többek közt Dr. Bauer Miklóssal, az MTA nagydoktorával, a PTE emeritus professzorával és Dr. Péczely László kutatóval. Az este meghívást kapott Hamburger Antalné, az MKE Pécsi és Baranyai Szervezetének elnöke is. Lászlóné Bauer Nóra, a Minerva Könyvtár igazgatója már szerette, – mi ketten Eszterrel pedig itt szeretünk bele a témába és hárman elhatároztuk, hogy valamilyen formában továbbvisszük azt. Az MKE PR Munkabizottságának 2012. évi munkatervébe bekerült, de időpont egyeztetés miatt bizonytalanná vált a megvalósítás. Szerencsére ekkor írta ki pályázatát az NKA szakmai továbbképzések szervezésére, lebonyolítására.

Kik dolgoztak a program megvalósításán?

A szervező csapat tagjai: Hamburger Antalné, az MKE Pécsi és Baranyai Szervezetének elnöke, Lászlóné Bauer Nóra, az MKE PR Munkabizottságának tagja és jómagam, mint az MKE PR Munkabizottság elnöke.

Miért épp Pécs a szervező város?

A Magyar Könyvtárosok Egyesületén belül természetes, hogy az MKE programok megvalósítását mindenben segíti a helyi szervezet. Tovább göngyölítve az együttműködés szálait, helyi szervezetünk testületi tagjai szintén – Csorba Győző Megyei – Városi Könyvtár, PTE Egyetemi Könyvtár – mindig és mindenben segítik az egyesület céljainak megvalósítását. Együttműködő partnerünk volt még a Minerva Könyvtár (Pécs) és támogatta tevékenységünket az Apáczai Nevelési Központ Könyvtára is. Mindez nevesítve, akiknek ezúton is köszönjük a segítségét: Dr. Fischerné Dr. Dárdai Ágnes főigazgató, PTE Egyetemi Könyvtár; Lászlóné Bauer Nóra igazgató, Minerva Könyvtár; Dr. Szabolcsiné Orosz Hajnalka igazgató, Csorba Győző Megyei-Városi Könyvtár; Takács Ferenc igazgató, Apáczai Nevelési Központ Könyvtára.

A „célnap” lebonyolító csapata: az MKE Pécsi és Baranyai Szervezetéből Boda Miklós, Fehérvári Klára, Sárszegi Ferencné. A Csorba Győző Megyei -Városi Könyvtárból Bocz Ninó, Győriné Kövesdi Zsuzsanna, Jancsik Patrícia, Krámos Renáta, Márkus István, Zókáné Bozsik Anna. A PTE Egyetemi Könyvtárból Dr. Schmelczér-Pohánka Éva, Dr. Szénászkó Mária. Szeretném megjegyezni, hogy nem ez volt az első eset; nagy ajándéka a sorsnak, hogy nagyon szeretünk és jól tudunk egymással együtt dolgozni.

Kik vehettek részt a továbbképzésen? Hány résztvevője volt a programnak?

Az NKA pályázat egyik feltétele volt az előzetes felmérés. Az MKE Titkársága az MKE elnöki levelező listára még március elején feltette a felhívást, ez alapján értesülhetett valamennyi tagunk a lehetőségről. A felhívást nemcsak az MKE szervezetek/szekciók elnökei kapták meg, hanem – mivel fent vannak a listán – az együttműködő könyvtáros-egyesületek elnökei is. A visszajelzések szerint az előadókkal együtt, 87 fő részvételével valósítottuk meg továbbképzésünket.

Lesz-e folytatás, ha igen, hogyan, milyen témával, hol?

Igény lenne rá, ez biztos. Mivel mindenkinek van egy önmércéje, a közeljövőben ülünk le a szervező csapattal a saját szempontjaink szerint is kiértékelni a Játéktant. Utána természetesen beszélünk a „hogyan tovább”-ról is.

Fotó: Budavári Klára

Mi, könyvtárostanárok

A Könyvtárostanárok Egyesületének tagjai közül hatan vettünk részt a programon. A két nap programjáról együtt készítettük el a beszámolót, hogy megoszthassuk tapasztalatainkat az olvasókkal. A képen nagy örömünkre 11 könyvtárostánár látható, mivel a Pécs-Baranyai Könyvtárostanárok Műhelyének képviselői is jelen voltak a programon.

Megtisztelő volt, hogy a megnyitón köszöntötte a továbbképzés résztvevőit Dr. Fischerné Dr. Dárdai Ágnes, a PTE Egyetemi Könyvtár főigazgatója, Dr. Szabolcsiné Orosz Hajnalka, a Csorba Győző Megyei – Városi Könyvtár igazgatója, Hamburger Antalné, az MKE Pécsi és Baranyai Szervezetének elnöke.

Fotó: Boda Miklós

A továbbképzés résztvevői

Fotó: Boda Miklós

Megnyitó előadó: Fehér Miklós, a Magyar Könyvtárosok Egyesületének főtitkára

Fehér Miklós, a Magyar Könyvtárosok Egyesületének főtitkára személyes hangú, hangulatteremtő [megnyitója](#) után következtek az előadások.

Dr. Grastyán Endre, a tudós és az ember

Előadó: Dr. Bauer Miklós, az MTA doktora, professzor emeritus, PTE

Professzor Úr közeli barátként és munkatársként beszélt Grastyán Endre orvos, fiziológus, egyetemi tanárról. Kutatásai a hippocampus működésével foglalkoztak. Kísérletei során jutott arra a megállapításra, hogy az agresszió kiélésének kulturált formája a játék. Nem pécsi származású, de itt élt és dolgozott. A város és a megye munkássága elismeréséül létre hozta a Grastyán Endre

Alapítványt, mely minden évben egy arra érdemes kutatónak adományozza a Grastyán-díjat. A város 1995-ben szobrot állíttatott tiszteletére.

A Grastyán örökség: „A játék neurobiológiája”

Előadó: Dr. Péczely László kutató, PTE – ÁOK Élettani Intézet

Igazán tudományos előadást hallottunk az ifjú kutatótól. Lelkesen ismertette Grastyán professzor úr nemzetközi híré kutatásait, amelyeket macskákkal végzett. A tanulás és a motiváció összefüggéseit vizsgálta, illetve azt, hogy az agy mely területei felelősek a tanulásért. *Mi a játék?* Olyan viselkedésforma, amelyet közvetlenül belátható haszon nélkül, spontán és ismétlődő jelleggel önmagáért végez – és nem csak az ember. Motivációs mechanizmusa: az averzív feszültség és örömrészlet. (Grastyán 1983)

A játék szerepe az ember életében. A játék fajtái

Előadó: Dr. Zalay Szabolcs igazgató – Leőwey Klára Gimnázium; főiskolai docens PhD, Eötvös József Főiskola

Tudunk-e újra játszani? – tette fel a bevezető kérdést az előadó, miután megosztotta a hallgatókkal azon első könyvtári élményeit, amelyek meghatározóak voltak további életére. Minek tekinthetjük a játékot? Csak a gyermekkor kiváltságának tarthatjuk? – folytatta a kérdéseket, ezzel biztatva közös gondolkodásra a résztvevőket.

„Kizökkent az idő, – ó kárhozat, Hogy én születtem helyre tolni azt” (Shakespeare)
Korunk – meglátása szerint – a tudat válságának kora, „bajainkat” a 7 T problémahalmazzal lehet kifejezni, úgymint ember és természet, ember és társadalom, ember és történelem, ember és a transzcendens, ember és tehetség, ember és tervek, ember és tudat. Az emberi tudat tartalékai adhatnak esélyt ezen problémahalmaz megoldására.

Úgy vélte, új iskolát kell teremteni. A mai kizökkent világban olyan iskolák kellene, ahol a gyerekek nem szenvednek, hanem jól érzik magukat. Túl kell lépni a poroszos iskolán, de véleménye szerint a reformpedagógiák sem nyújtanak megfelelő alternatívát. „Normális” iskolát kellene csinálni. Az archaikus személyiségmodellhez (test, lélek, szellem hármassága) hasonlóan a 4 dimenziós szervezeti modellt tartja követendőnek, amely elemei: tanítás, tanulás, együttműködés, légkör.

A tanítási órát a szervezetet felépítő sejthez hasonlítva (ha egészséges a sejt, egészséges a szervezet is) teszi fel a kérdést: Mitől jó egy tanítási óra? Ha jó a tanítás, ha jó a tanulás és létezik az együttműködés. Különösen fontos ez utóbbi, Csermely Péter szerint is a sikertelenség legfőbb oka az együttműködésre való képtelenség. A légkör, az atmoszféra teszi a jó iskolát, éppen ezért a Leőwey Gimnáziumban külön igazgatóhelyettes feladata ennek az építő légkörnek a megteremtése.

A hagyományos iskola halálos bűnének az unalmat, a félelmet és az igazság hiányát tartja, amellyel szemben áll a „flow élmény” (Csíkszentmihályi Mihály) felszabadító hatása, amely szükséges a maradandó tanuláshoz, a kreativitás mozgósításához.

Egy Cseh-Bereményi idézettel zárta Zalay Szabolcs az előadását:

Fotó: Boda Miklós

*Suhannak, visszaszállnak
a legendák most a földre,
látod, azt mondtad pedig,
hogy elenyésznek örökre.
(...)*

*Állj ki a házad elé,
próbáknak ideje ez itt,
megméretsz: életben vagy-e még,
vagy halott voltál ez ideig.*

A játék színterei

Előadó: Budavári Klára gyermekkönyvtáros, FSZEK Lőrinci Nagykönyvtár (Budapest)

Erich Kästner: „A játék az ember teremtménye, mely teremtője örömeire hivatott szolgálni egy olyan országban, ahol a "komolyság" és a "vidámság" nem egymással ellentétes, hanem egymást kiegészítő fogalmak, és amelynek a földjére csak játszva teheti be az ember a lábát.”

Budavári Klára az MKE Gyermekszekció alelnöke „fátyolos” hangon, betegen ecsetelte, hogy az élet mely színterein találkozunk a játékkal, mint tevékenységi formával. A családban jelenik meg először, már kisgyermek korban. A legérzékenyebb időszak az 1-3 év, ekkor dől el, hogy milyen lesz a személyiségünk. Tudjuk, hogy ebben milyen fontos a teljes család, az apa, anya, testvérek szerepe. Az óvodában a játék többnyire csoportos formában folytatódik. Ezek a baráti közösségek alapozzák meg, hogy később hogyan tud a gyermek szocializálódni az iskolában. A sikeres tanulás titka: a játék. Ennek érdekében a jó felkészültségű pedagógusok előszeretettel alkalmazzák a tanításban a készségfejlesztő játékos technikákat. Ma már az élménypedagógia is elterjedt az oktatásban (erdei iskola), egyre több interaktív élményközpontok alakulnak (Csodák Palotája, Állatkert).

A játékejlődés szakaszait időutazáson keresztül ismertük meg. Láttuk a régmúlt saját készítésű játékeit: bodzapuskát, csutkababát. Nostalgiaival szemléltük saját társasjátékainkat (Ki nevet a végén, Gazdálkodikja okosan). Nyomon követhettük a változást egészen a kockafejű y és z generáció számítógépes játékáig. Kivetített fotókon keresztül a játék közösségi színtereit látogattunk meg, voltunk játszótereken, kalandparkokban, hagyományörző népi játszóházakban. De felfedeztük, hogy a bábszínház, az interaktív múzeum, az élménypark is mind-mind színtere a játéknak.

És a könyvtárban is lehet játszani. A kolléganő hangulatos képekben mutatta be, hogy játszanak a kicsik és nagyok a FSZEK Lőrinci Nagykönyvtárában, „mert a játék kortalan”.

Játszunk bábszínházat!

Előadó: Sramó Gábor igazgató, Bóbita Bábszínház (Pécs)

Sramó Gábor, a pécsi Bóbita Bábszínház igazgatója igazi előadóművészként pillanatok alatt meggyőzte a közönséget, játszani jó, bábozni jó, kicsiknek és nagyoknak egyaránt. Amiről és ahogyan mesélt, – a bábjáték lényegéről, történetéről – a személyes átéltség hitelével, mindenki számára egyértelművé tette, a gyermekek fejlődésében nagyon fontos szerepe van a bábjátéknak. Először a saját, személyes példáján keresztül érzékeltette („jó-jó, bábművészkedsz, de mi a munkád”), hogy a műfaj megítélése ma is ellentmondásos. Nagyon sokan csak a kisgyerekek szórakoztatásának eszközét látják benne, pedig csak a múlt században vált gyermekműfajjá, addig felnőtteknek szólt elsősorban. Az utóbbi évtizedekben fellendülő mesekutatás kezdi újra visszahelyezni a mesét valódi helyére. A jó bábszínház összművészeti műfaj. Fontos az anyaghasználat, nem mindegy, hogy egy báb milyen anyagból készül, vizuális élményt kell jelentenie a gyermekek számára. A titok azonban az animáció. Egy bot, egy kődarab élővé tud válni a fantázia segítségével. Az előadás során mindig csoda, varázslat történik, s erre a gyerekek a legfogékonyabbak.

A bábművészet is, mint ahogyan a többi művészeti ág- az őskortól eredezteti magát. Nagyon korai időkből ismerünk példát maszkos játékokra. Minden, ami tárgymozgatás- lényegében bábjáték. Ugyanakkor nagyon fontos a transzcendens elem is, hiszen ekkor válik katartikus élménnyé a látott történet. A gyerekek számára a klasszikus mesék adnak igazi örömet. Nem véletlen, hogy ezek a mesék ilyen hosszan fennmaradnak, esszenciális tudás van bennük.

Előadása második felében egy kis bábtörténeti utazáson vehettünk részt. Valódi bábok segítségével vezetett be bennünket a bábjáték, a figurák szakrális, filozófiai értelmezésébe. Eszerint a bábfigurák három szintet – a materiális – a lélek- és a szellem szintjét képviselik. Az alsó szintet – a föld, a víz; a gyomor, a genitáliák szintjét a kesztyűs bábok, a marokbábok, (lásd *Vitéz László*) képviselik. Nem véletlen, hogy ezek nagyon kedveltek a gyerekek között. Egyszerű történet tartozik általában hozzájuk, kevés szöveggel. Lényeges, hogy a jónak a küzdelme látható a gonosszal, az ördöggel, a halállal- természetesen végül a jó győz. A középső szintet az

árnyjáték, illetve a bunraku figurái jelképezik, ez a szív, a lélek szintje. Ez a bábtípus igazán Keleten kedvelt. Itt óriási hagyománya van a bábjátéknak, 5-6 órás előadások is láthatóak. A felső szintet – a szellem szintjét- a marionett képviseli, az a bábtípus, amit teljes egészében az ember, alkotója, teremtője mozgat.

„A kiállított tárgyakhoz nyúlni kötelező!” - Interaktív játékos ismeretterjesztés: Labor – Interaktív Varázstér

Előadó: Szász János fizikus, Pécsi Tudományegyetem TTK Fizikai Intézet

Fotó: Boda Miklós

Öveges József álma vált valóra 2011 végén Pécsen is. Akkor nyitott a Labor, a Pécsi Csodák Palotája Alapítvány munkája nyomán. A természettudományos játszóházhoz vezető út Janszky József akadémikus és Sebestyén Zoltán fizikatanár adományával kezdődött, így alakult meg 2007-ben az alapítvány, melyhez csatlakozott az MTA, a Paksi Atomerőmű és az Eötvös Loránd Fizikai Társulat. Majd a Pécs 2010 EKF projekt során civil kezdeményezésre a Csodák Pécsi Palotája pályázattal díjat nyertek. Ekkor kezdtek hozzá a megvalósításhoz és így jutottak el a Zsolnay gyár egykori nagyfeszültségű laboratóriumába, ahol kialakították az Interaktív Varázstert. A cél az volt, hogy közelebb hozzák a természettudományokat a gyerekekhez és rajtuk keresztül a felnőttekhez is. Itt tapasztalás útján, könnyedén lehet ismereteket szerezni, nincs tanulás jellege az itt töltött időnek. A látogatóknak szerephez jut minden érzékszervük, ami a befogadást segíti. Természetesen ennek a „csodának” a létrehozásához is kellett a lelkes csapat. A „Varázstér”, az eszközök Kaposvári Ferenc, Kiss Mátyás, Makkai Géza, Mérő András, Sánta Imre, Sebestyén Zoltán, Szász János és Told Roland munkájának köszönhetőek.

Szórakoztatva oktató programok a múzeumban

Előadó: Tillai Gábor történész, kulturális menedzser,

Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága

Az előadó bevezetőjében ismertette a múzeumok alapfeladatait. Eszerint minden múzeum három feladatot lát el:

1. tudományos irányú gyűjtés
2. az anyag szakszerű feldolgozása
3. az anyag igényes és sokoldalú szakmai bemutatása

A múzeumok általában csak gyűjteményük 8%-át tudják hely hiányában megmutatni a látogatóknak, ezért nem mindegy, hogy mit és hogyan tár fel az intézmény. Előadásban arról hallottunk számos példát, hogy Európában hogyan próbálják a fiatalokkal megismertetni kulturális örökségünket. Külföldi tanulmányútjainak tapasztalatait összegezte számunkra.

Franciaországban, Angoulême-ben járva látta, hogy a francia iskolásokat nem a múzeumba vitték, hanem egy üres házba, ahol helyi mesterek segítségével próbálták ki a gyerekek, hogyan kell stukkót készíteni, falat hengeregni, vagy a faluban sétálva, a helyiekkel együtt nézték meg, hogyan kell falat emelni, hogyan dolgozik a kőműves. A szakiskola elvégzése után a „céhlegények” vándorkiállítás szerveztek, hogy megszeretessék a kézműves foglalkozásokat. Mindez arra volt jó példa, hogy a kultúra gazdasági elemeinek megmutatása nemcsak vitrineken keresztül lehetséges.

Angersben témahetet tartottak a gyerekeknek az Apokalipszis motívumaiból szőtt hatalmas falikárpit kapcsán. A 168 méter hosszú kárpit számos kultúrtörténeti érdekességet mutat meg a

figyelmes szemlélőnek (akkori étkek, ruhák stb. – lényegében életmódtörténet illusztrálva) Utána ruha-restaurátor műhelybe vitték a gyerekeket, alaposan körbejárva így a témát.

Rennes-ben akkor szerveztek kiállítást a migránsok életmódjáról, eredeti kulturális környezetükről, amikor lázongások voltak.

Oxfordban azt tapasztalta, hogy az ottani Néprajzi Múzeum nem népek kultúrája szerint rendezte el anyagát, hanem problémakörök szerint (pl. vízen való közlekedés, tűzgyújtás, mumifikálás stb.), ezzel is segítve a közös megtalálását a különböző népi kultúrákban.

Krasznahorkán EU-s pályázat segítségével szerveztek gyerekeknek játékos foglalkoztatást (pl. memori játék kulturális örökségeinkről, légi felvételek alapján)

Sajnos az idő rövidege miatt már csak felsorolás szintjén hangzottak el a pécsi példák (*Vissza az Édenkertbe* – foglalkoztató füzet, *Évezredek öröksége* – vetélkedő helyi szakemberek segítségével a TV-ben, aminek része volt totó, helyi séta, vagy *Áthidalások* – EKF vetélkedő Pécs és Szeged között.)

Játék az óvodában

Előadó: Dr. Battyáni Istvánné óvodavezető, Nyugat Városrészi Óvoda (Pécs)

Az óvoda az a hely, ahol lehet játszani: az óvodás korú gyermekek két alapvető tevékenységi formája a mozgás és a játék. Az óvodai együttlét során szocializálódnak, megtapasztalják, hogyan kell kortársakkal viselkedni. A játékon keresztül tanulják az életet. Ebben a korban még a naposi feladatokat is játéknak tekintik és a tevékenység örömeért végzik. A játék eszköz és lehetőség: segítségével legyőzi félelmeit, kompenzálja kicsinységét és megbirkózik az agresszióval. *A játék megkönnyíti a kimondhatatlan kimondását.* (Winnicott) Az előadó különböző játékfajtákat is ismertetett. A nagy óvodások tevékenysége a szerepjáték, mert már képesek alárendelni viselkedésüket a másiknak. Szintén nagyobbak játéka a szabályjáték, mert kötött a menete, együttműködést és fogalmi gondolkodást feltételez és a kudarc elviselésére tanít. Az iskolában is törekedni kell arra, hogy biztosítsuk a játék feltételeit: élményszerű legyen, nyugodt légkör övezze. A megszakítás nélküli szabad tevékenységre is kell játékidőt biztosítani. A játék létre jöhet direkt kezdeményezésre, vagy indirekt módon: az eszközök rendelkezésre állnak és ezeket felhasználva fog a gyermek valamilyen cselekvésbe. Az óvoda projektjeibe is bepillantást nyerhettünk a kedvcsináló fotók segítségével. Jó lehet ott óvodásnak lenni! Útravalóul pedig ezt kaptuk: *A megküzdés képességének szintje gyermekkorban alakul ki, meghatározza a felnőtt élet sikereit.*

„Ezt játsszuk otthon!”

Előadó: Füleki János informatikus, pécsi családapa előadása

„Hacsak lehet, játszik a gyermek. Mert végül a játék komolyodik munkává.

Boldog ember, ki a munkájában megtalálja a valamikori játék hangulatát.” (Sütő András)

Húsz percben beszélni erről „lehetetlen küldetés”, hisz még Tom Cruise-nak is legalább 2 órája volt rá...- mondta bevezetőjében az előadó.

Egy családban a játék reggeltől estig tart és rendszerint nem kell hozzá áram! Lehet játszani egyedül, kettesben, csapatban, részt vehet benne a kisebb vagy nagyobb testvér, szülő, nagyszülő, barát, sőt a társállattal is lehet játszani.

Nem mindegy, hogy milyen társaságban folyik a játék! A kicsiknek nehezebb egyedül játszani. A szülővel való közös játékban megvan a kisajátítás öröme: apa/anya csak rám figyel! A testvérral kettesben jó a játék, de egy idő után már kellene a barátok. Csapatban, szülővel együtt játszani – ez még a nagyoknak is újra meg újra élmény! Amikor a barátok átjönnek játszani, a szülői kontroll, a családi szokások működnek, pl. nálunk a telefonnal csak telefonálni lehet, különben elő se vedd!”

Minden játék valamiképpen nevel is! Egy társasjáték jó hangulatában rászólnak egymásra a gyerekek, ha valamelyikük nem illendő kifejezést használ. A szabály a szabály, hozzászoknak a gyerekek, hogy nem tehetnek meg akármit a játék során. Kialakul bennük az egészséges nyerni akarás vágya, megtanulnak veszíteni is.

Játszva lehet tanulni is: dobókockával a számolást, kártyajátékkal betűket, adatokat. Játék a zene is, a hangok már csecsemőkorban is lekötik, megnyugtatják a gyerekeket (zenélő játékok, csengő). A legjobb játék az, amit saját magunk készítünk el (autós-kártya, társasjáték, stb..). A legszebb játék pedig a magyar nyelv! Szavakkal játszhatunk bármikor: utazás közben, sorban álláskor, várakozásnál. „Melyik a legkeményebb tonhal? A be-tonhal. A legfilozofikusabb? A pla-tónhal.” És „addig jár a borsó a falra...”

Bár szívesen elhallgattuk volna még a családapa tanulságos történeteit, megfigyeléseit, sajnos, csupán ennyi fért a megszabott időbe.

A játék szerepe a gyermekkönyvtári foglalkozásokban

Előadó: Dr. Szabolcsiné Orosz Hajnalka igazgató, Csorba Győző Megyei- Városi Könyvtár (Pécs)

Vekerdy Tamás: „Az igazi jó játék egyszerű, kezdetleges. Olyasvalami, amiből sok mindent lehet csinálni.”

A Dél-dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpontban működik a Körbirodalom elnevezésű gyermekkönyvtár, melynek szimbóluma a kör, a körforgás, amely nem csak, mint visszatérő építészeti elem jelenik meg a könyvtár életében, hanem az itt dolgozó kollégák gyermekszerető munkája is állandó szellemi körforgást eredményez. Ennek érdekében színes programokkal várják az olvasókat közös játékokra, kézműves foglalkozásokra, író-olvasó találkozókra. Családi programjaikon a 0-3 körű gyermekek és szüleik is részt vehetnek.

Körbi, a könyvmanó, akkor örül, ha a „birodalomnak” sok lakója van. És, hogy sok van, mi sem bizonyítja jobban, mint a könyvtári statisztika. Nem csalás, nem ámitás 2011. évben 6554 beiratkozott olvasója volt a gyermekkönyvtárnak.

A továbbképzésen résztvevők közös könyvtárlátogatás alkalmával megtekintették a Körbirodalmat, amely 255 nm-en gyermekbarát környezetben várja kis olvasóit. A könyvtár kiegészítő tere a tetőkert, amely rendezvények alkalmával, mint különleges játszótér funkcionál.

Játék és tehetség. A könyvtár, mint tehetségpont

Előadó: Lászlóné Bauer Nóra igazgató, Minerva Könyvtár (Pécs)

Fotó: Boda Miklós

„Látni, amit mindenki lát, és gondolni, amit még senki sem gondolt.” (Szent-Györgyi Albert)

A következő előadásban egy újabb színes könyvtár munkájával ismerkedhettünk meg. A Minerva Könyvtár a több száz szakszervezeti könyvtárból, a megmaradt 8 egyike. Említésre méltó, hogy a 2 főállású könyvtáros és 1 fő informatikus mellett 7 fő önkéntesen dolgozik a könyvtárban. Egyesületi formában működnek, amiből következik, hogy a Márai program lehetőségeiből kiesnek, viszont rugalmasabbak, kísérletezőbbek, mint a nagy rendszerhez tartozók. Megnyert TÁMOP 3.4.4. pályázattal elindulhatott a könyvtárban a tehetséggondozás is. Így a Nemzeti Tehetség Program hálózatban lévő 900 tehetségpont közül az egyik található a Minerva Központban. Rajtuk

kívül még 2 önálló könyvtár része a rendszernek. Feladatuk a tehetségek azonosítása, gondozása, tanácsadás és szintre hozás. A tehetség 4 ismérve: az átlag feletti általános képességek, átlagot meghaladó speciális képességek, kreativitás és a feladat iránti elkötelezettség, azaz a motiváció. Mindez hogyan kapcsolódik a játékhoz? A játékban és a tehetségben közös a kreativitás, a motiváció, az önkéntesség és a szabad cselekvés. Hallhattunk még a könyvtári játékokról, például a Betűország királya cím elnyerésének módjáról is. Mert mikor játék az olvasás? A képesség birtokában. Törekedni kell rá, hogy a képesség megszerzéséhez vezető út is játék legyen. Ehhez és a tehetség kibontakoztatásához is szükség van a fentiekén túl a család, az iskola, a kortárs csoport és az egész társadalom támogatására.

Műhelytitkok

Előadó: Vincze Mária könyvtárostanárné, a Pécs-Baranyai Könyvtárostánók Szakmai Műhelyének (leköszönő) vezetője

Fotó: Boda Miklós

A nap egyik legélvezetesebb előadása volt, hiszen többször is játékosársai lettünk az előadónak: nyert az, akinek a széke alatt egy csoki volt elrejtve; nyert, akinek az ülőhelye a 10. illetve a 17. volt a sorban, a napi dátumnak megfelelően... Felélénkült a hallgatóság a közös játék hatására!

A játékelemek minden órán jelen vannak: az ETO számokkal pl. leírható rejtjelezve egy iskolai órarend, de bemutatkozni is hármass alliterációval szokás a Könyvbarát szakkörben, pl. „Mari Magyarországon morog.” A tulajdonságcímer segítségével fontos ismereteket közölnek a gyerekek társaiknak magukról, lerajzolhatják, mit szeretnek vagy mi az, amivel hagyjuk békén őket.

Egy testvérvárosról szóló projekt kapcsán nemcsak képeket, zenét gyűjtöttek vagy ppt-kiselőadást készítettek a diákok, hanem meglátogatták a városukban élő konzult is, aki videó filmmel és további fontos anyagokkal gyarapította ismereteiket és támogatta versenyüket.

A jubileumi hely - és iskolatörténeti vetélkedőből semmiképpen sem maradhatott ki a könyvtár! A „Múltbanéző” sorozatban pl. vendégeket hívtak, akik személyes hangon meséltek a régi időről, így egy-egy elmondott élmény is belekerült kérdésként a feladatlapba, nem volt elég csak a könyveket és lexikonokat bújni a jó válaszok megadásához.

Közös vetélkedőt is hirdetett az iskola egykori kollégájuk és tanárunk, Tüskés Tibor emlékére.

A versenybe 119 csapat 359 gyermekkel nevezett be! A játék során sokféle feladatot kellett megoldani: rajzoltak életrajzi térképet, készítettek versillusztrációt tetszőleges technikával.

Jutalomként Balatonszántódra, Tüskés Tibor szülőházához kirándultak a csapatok, és saját tervezésű-kivitelezésű könyvjelzőt is kaptak a gyerekek. Az iskolai vetélkedők során nem egyszer igazán diákoknak való jutalmat kapnak a győztesek: pl. nem kell másnap felelniük, vagy lehetőségük lesz más időpontban megírni a számon kérő dolgozatot... Milyen érdekes, hogy a játékos kedvű gyerekek ennek ellenére többnyire jó tanulók maradtak!

Akinek föltámadt az érdeklődése az itt bemutatott játékok és műhelyitkók iránt, tanulmányozza bátran a „pazmanysuli.hu” honlapot, ott minden játék és vetélkedő részletes leírását megtalálja!

A baglyok visszatérnek, de nem egyedül. Könyvtári játékok a pécsi Apáczai Nevelési és Általános Művelődési Központ Gyermekkönyvtárában
Előadó: Hamburger Antalné, a gyermekkönyvtár vezetője

Fotó: Boda Miklós

Az előadó a "Bölcs bagoly" könyvtári játékot mutatta be a résztvevőknek, képekkel gazdagon illusztrálva, és élményszerűvé téve a 30(!) évvel ezelőtt elindított játékot. Jelenleg 14 intézmény vesz részt (könyvtár, iskolák) az ez évi programsorozatban. A kezdeti szándék az volt, hogy becsalogassák a gyerekeket az újonnan megnyílt gyermekkönyvtárba. Rajzpályázatot hirdettek meg "Milyennek képzeled el a leendő könyvtárat" címmel, s olyan nagy sikere volt a pályázatnak, hogy az ebből készült kiállítás nagyszerű színfoltja volt a megnyitó ünnepségnek. A becsalogatás hatására jelenleg is több százan vesznek részt a könyvtárban ezen a játékon!

Vannak olyan résztvevők, akik szülőként " már gyermeküket kísérik a Bölcs bagoly játékra a gyermekkönyvtárba. A 2-4. osztályos gyerekekből álló csapatok a játék során havonta újabb feladatokat kapnak, a verseny állását a faliújságon követhetik. A feladatok változatosak: búvárkodás gyermekfolyóiratokban és ismeretterjesztő művek között vagy épp osztólapok tervezése. A jutalom pedig záró buli a résztvevőkkel. A gyerekek a játék során tanulnak, a játék örömeért.

Társas-játék, társasjáték: együtt és / vagy egyedül?

Előadó: Rátkai Andrea művelődésszervező, közművelődési előadó, Pécsi Kulturális Központ

Rátkai Andrea az idén már második alkalommal szervezte meg Pécsen a Társasjáték Kiállítást és Vásárt. Fakultatív program keretében a továbbképzés résztvevőiként mi is megismerkedhettünk az ott kiállított játékokkal és lehetőségünk volt azokat kipróbálni. A társasjáték társasági játék, az együttlét és az együttműködés is a játék része. A stratégiai és logikai játékok alkalmasak az igényes időtöltésre gyermekeknek, családoknak, sőt felnőtteknek is.

A játék, mely összeköt

Előadó: **Bencsikné Kucska Zsuzsanna** könyvtárvezető, **FSZEK Terézvárosi Gyermekkönyvtár, MKE Gyermekkönyvtáros Szekció elnöke (Budapest)**

Fotó: Boda Miklós

Az előadás egy szívünknek kedves találós kérdéssel kezdődött:

*Van szavam, de nincs hangom,
Nem aluszom, nem eszem;
Mégis hogy ha kedved tartja,
Jól mulathatsz én velem.*

A megfejtés természetesen a könyv, amely a következő harminc perc középpontjában állt. A gyermekkönyvtári foglalkozások elején mindig elhangzik egy vers, így most *Pákozdi Gabriella Az öntelt távirányító monológja* című versét hallgathattuk meg. A folytatásban jobbnál jobb könyvtári játékok gyors felsorolása következett. Ötleteket kaptunk arra, hogy mire használhatjuk a selejtezésre szánt könyveket. Lehet belőlük pingpongütő, könyvdominó, könyvobjekt (ceruzatartó, könyvváza, szobor), rendezhetünk vele súlyemelést, használhatjuk ismerkedős játékokhoz...

Nagyon jól használható könyvek a foglalkozások során az Egy könyv, ezer történet, az Oroszlán a könyvtárban és a Dewey, a könyvtár macskája. A könyvtárnak amúgy tényleg van egy nagyon szép cicája, Harcos Henrik.

Különbéle játékokat játszhatunk mesékkel, irodalmi művekkel, hősökkel: mese-kép párosítás, mesetotó, keresd a párod, mesecím válogatás, mesematek, rímes szorzótábla, hirdetések írása, mesezanza, kakukktojás.

De zajlanak a könyvtárban felolvasások, Betűk voltunk (testekből betűk formálása), ill. nagyobb horderejű programok: családi nap, nyári táborok...

A könyvtár tárgyai, eszközei is a játékot szolgálják, s változatos tevékenységformákat tesznek lehetővé: babaház, hintaló, kutyaház, babakocsi, szivacslovacska...

Az előadás végén a foglalkozásokról készült képeket nézhettünk meg, majd végezetül Nagy Bandó András Mesét kérek című versét hallgattuk meg.

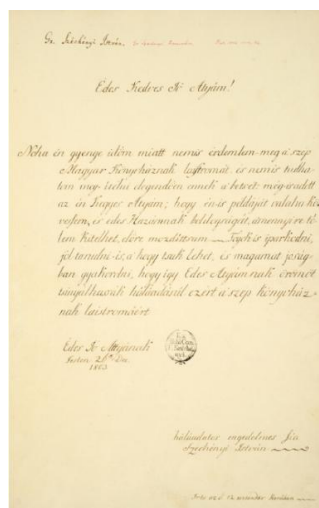

Cs. Bogyó Katalin, Donkó Erika, dr. Eigner Judit, Házyné Horváth Éva,
P. Szabó Melinda, Petri Ágnes - Könyvtárostanárok Egyesülete

SZÍNES HÍREK A KÖNYVTÁR VILÁGÁBÓL, KULTURÁLIS AJÁNLÓ

A Patriae Sacrata Anno 1802 – 1802-ben a hazának szentelve című kiállítás gerincét a gróf Széchényi Ferenchez a könyvtáralapítás alkalmából írott köszöntőlevelek alkotják. A tárlókban kéziratrirkaságok láthatók, többek között Batsányi János, a gyermek Széchényi István, Kazinczy Ferenc, VII. Pius pápa levele és portréi.

A kiállítás 2013. január 28-ig tekinthető meg az Országos Széchényi Könyvtárban, a [Nemzeti Erekljetérben](#), a könyvtár nyitvatartási idejében. [Tovább >>>](#)

A gyermek Széchényi levele

Ősi ösvényeken Ázsiában. 150 éve született Stein Aurél Kelet-kutató.

Egy álom vált valóra, amikor 1943 októberében Stein Aurél megérkezett Kabulba. Régi vágya volt, hogy Nagy Sándor útját, csatáinak helyszínét végigjárja. Drezdai iskolásévei alatt olvasott róla, ahogy később a 7. században élt kínai buddhista szerzetesről, Hszüan-Cangról is, akinek részletes és pontos útleírását minden útjára magával vitte.

A kiállítás 2013. február 23-ig tekinthető meg az Országos Széchényi Könyvtárban, a [VII. emeleti katalógustérben](#), a könyvtár nyitvatartási idejében. [Tovább >>>](#)

A legújabb technikai újdonságok alkalmazásával tárta fel Belső-Ázsia elfeledett „romvárosait”.

A Nemzetközi Bicsérdi Művésztelep 20 éve

A kilencvenes években alakult művésztelep legfőbb rendeltetése a képző- és iparművészeti szekciók egyidejű képviseltetése, emellett más művészeti ágak alkotói is helyet kaptak a telep munkásságában, mindennapi életében.

Kiállítás megnyitója: Csorba Győző Megyei – Városi Könyvtár, december 18. Megtekinthető 2013. január 3-ig a könyvtár nyitvatartási idejében. [Tovább >>>](#)

Testvérpárok a művészetben - Kiállítás a Grimm-mesék megjelenésének 200. évfordulójára

Kiállítás német és magyar művészek részvételével a Grimm-testvérek meséinek testvérpárjairól.

A kiállítás 2013. január 7. és február 8. között tekinthető meg a Goethe Intézet Könyvtárban, a könyvtár nyitvatartási idejében.

Demecs Éva, BCE KK könyvtárosa, az MKE Társadalomtudományi Szekció vezetőségi tagja

OLVASNIVALÓ

KARÁCSONYI OLVASNIVALÓK

Kosztolányi Dezső: Gipszangyal

Varjú Péter, a tanyai tanító már ős óta töprengett azon, hogy karácsonykor milyen ajándékkal lepje meg a hűgát. Ezek Budapesten laktak. Egyre több szívességet tettek neki, s ő az ajándékkal ki akarta fejezni, mennyire szereti őket, milyen nagyra tartja rokon kedvességüket.

Két évvel ezelőtt vitt nekik egy söröskészletet - kancsót és poharakat -, tavaly meg egy kínaiezüst cigarettatárcát, melynek födelén egy ló ágaskodott. Mit vásároljon az idén? Nehéz volt ezt eldönteni. Voltaképp kevés dologgal lehet meglepni az embereket. Arra gondolt, hogy majd vesz még egy söröskészletet vagy még egy cigarettatárcát, végre kettő is elfér a háznál, de erről a tervről letett.

[Tovább >>>](#)

Tóth Árpád: Karácsonyi emlék

Itt volt, elment a szép karácsony,
S amíg itt volt, jó kosztot éltünk,
Cukron, fűgén, mákos kalácson.

[Tovább >>>](#)

Dsida Jenő: Karácsonyi utazás

Készülődés.
Karácsony közeleg.
Én állok itt az ablakom előtt
nézem a halkan pihéző havat
s egy kis bokrétás, száradó fenyőt
törögetek.

[Tovább >>>](#)

Krúdy Gyula: Karácsony este

Valamikor nem volt szokás elolvasni, de még csak meg sem írni az ilyen címzésű irodalmi műveket: boldog, gazdag Magyarországon legfeljebb az árvák és özvegyek voltak kedvelői a megható olvasmányoknak. Ám fordult egy nagyot a világ, karácsony estéjén több a könnyes szem Magyarországon, mint a boldog mosolygású arc, ugyanezért az író sem mehet el közönyös, hideg szívvel a karácsony romantikája mellett, még ha tolla mellett leskelődik is az unalom szörnyű veszedelme. Nem lehet e napon az olvasónak másról írni, mint a karácsonyfa lángjáról.

[Tovább >>>](#)

József Attila: Betlehemi királyok

Adjonisten, Jézusunk, Jézusunk!
Három király mi vagyunk.
Lángos csillag állt felettünk,
gyalog jöttünk, mert siettünk,
kis juhocska mondta - biztos
itt lakik a Jézus Krisztus.

Menyhárt király a nevem.
Segíts, édes Istenem!

[Tovább >>>](#)

Babits Mihály: Karácsonyi ének

Mért fekszel jászolban, ég királya?
Visszasírsz az éhes barikára.
Zenghetnél, lenghetnél angyalok közt:
mégis itt rídogálsz, állatok közt.

[Tovább >>>](#)

Demecs Éva, BCE KK könyvtárosa, az MKE Társadalomtudományi Szekció vezetőségi tagja

Szakkikkek

- "Segítsük az árvákat" - útmutató az árva művek egyes felhasználásaihoz / Legeza Dénes István. - In: Iparjogvédelmi és szerzői jogi szemle, ISSN 1587-5563. - (7(117). évf.), 5. sz. (2012) p. 23-58.
- A könyvtáros továbbképzések rendszere / Barátné Hajdu Ágnes. - In: Tudományos és műszaki tájékoztatás, ISSN 0041-3917. - 59. évf., 9. sz. (2012) p. 364-378.
- Az elektronikus kötelempéldányok könyvtári szolgáltatása / Dancs Szabolcs. - In: Tudományos és műszaki tájékoztatás, ISSN 0041-3917.- 59. évf., 10. sz. (2012) p. 407-414.
- Az információmenedzsment térnyerése a 21. században, avagy a modern felsőoktatás egyik legnagyobb kihívása / Sebestyén György- In: Tudományos és műszaki tájékoztatás, ISSN 0041-3917. - 59. évf., 9. sz., (2012) p. 355-363.
- Caroli, Cinzia-Scipione, Gabriella-Rrapi, Elda-Trotta, Giuseppe: Arrow: Az Europeanaban tárolt jogi információk és árva művek nyilvántartásai / Dancs Szabolcs. - In: Tudományos és műszaki tájékoztatás, ISSN 0041-3917. - 59. évf., 10. sz. (2012) p. 435-437.
- Húszéves a 3K / Vajda Kornél - Mezey László Miklós. - In: Könyv, könyvtár, könyvtáros, ISSN 1216-6804. - 21. évf., 11. sz. (2012) p. 3-12.
- Információs túlterhelés / Koltay Tibor. - In: Könyv, könyvtár, könyvtáros, ISSN 1216-6804. - 21. évf., 11. sz. (2012) p. 16-20.
- Informatio Scientifica - Informatio Medicata 2012 / Margittai Zsuzsa. - In: Könyvtári levelező/lap, ISSN 0865-1329. - 24. évf., 10. sz. (2012) p. 28-30.
- Könyvtáros hallgatók szakmai gyakorlatának tapasztalatai vállalati információs környezetben - felkészítés a munkaerőpiacra / Kóródy Judit. - In: Tudományos és műszaki tájékoztatás, ISSN 0041-3917. 59. évf. 9. sz. (2012) p. 387-398.
- Mindenki másképp csinálja! A retrospektív konverzió két útja / Lengyel Mónika, Andaházy Szeghy Viktor, Magyar Gábor. - In: Tudományos és műszaki tájékoztatás, ISSN 0041-3917. - 59. évf., 10. sz. (2012) p. 421-434.
- Nemzeti emlékezet és digitális hozzáférés: az elektronikus dokumentumok kötelempéldányainak helyzete az Egyesült Királyságban / Forbes, Greame S. - In: Tudományos és műszaki tájékoztatás, ISSN 0041-3917. - 59. évf., 10. sz. (2012) p. 415-420.
- Nyílt nap az Országos Idegennyelvű Könyvtárban / Zupán Veronika. - In: Könyvtári levelező/lap, ISSN 0865-1329. - 24. évf., 10. sz. (2012) p. 24-28.
- Országos könyvtári napok / Fülöp Ágnes. - In: Könyvtári levelező/lap, ISSN 0865-1329. - 24. évf., 10. sz. (2012) p. 3-4.

- Yuan, Shunbo-Hua, Weina: Nyílt hozzáférésű, könyvtár- és információtudományi témájú folyóiratok jelentőségének mérése a hivatkozások és a linkek alapján / Drótos László. - In: Tudományos és műszaki tájékoztatás, ISSN 0041-3917. - 59. évf., 10. sz. (2012) p. 443-445.

Elektronikus források

- [CDNLAO Newsletter](#)
- [European Parliament endorses first ever Digital Freedom Strategy](#)
- [Grants and sponsorship for IFLA World Library and Information Congress Participation - 2013](#)
- [IFLA Library Services to Multicultural Populations Section's Newsletter](#)
- [IFLA Presidential Newsletter November 2012](#)
- [IFLA welcomes European Commission's Decision to review the EU rules on copyright](#)
- [IFLA-EIFL-CLA Statement on Copyright Limitations and Exceptions for Libraries and Archives at SCCR 25](#)
- [Néprajzi múzeum – online gyűjtemények](#)
- [OA Spain](#)
- [Patron Driven Acquisition: A Model for Providing Complete Access to Electronic Content While Limiting Costs For Libraries](#)

Gerencsér Judit, a Kúria könyvtárosa, a Jogi Szekció titkára

KÖNYVTÁROSOK A KÖNYVTÁROSOKÉRT

Álláslehetőségek Magyarországon

2012. december 21.	segédkönyvtáros	Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár Győr
2012. december 21.	könyvtáros	Nagyközségi Önkormányzat Kevermes
2012. december 25.	könyvtáros	Epreskerti Általános Iskola Debrecen
2012. december 28.	könyvtáros asszisztens	Bakonycsernye Község Önkormányzata Bakonycsernye
2012. december 29.	könyvtárvezető	Móricz Zsigmond Gimnázium, Budapest
2013. január 3.	igazgató	Pákolitz István Városi Könyvtár, Paks

Álláslehetőségek külföldön

- [Communications and Editorial Assistant - Carnegie Endowment for International Peace, Brussels, Belgium](#)
- [IT Assistant, ECB - European Central Bank, Frankfurt, Germany](#)
- [Kommunikationsmanager Bertelsmann Stiftung Guetersloh, Germany](#)
- [Media Relations and Content Manager Ogilvy Group Brussels, Belgium](#)
- [Web Editor, CEU School of Public Policy CEU - Central European University Budapest, Hungary](#)

Külföldi konferencia lehetőségek

- 10th Northumbria International Conference on Performance Measurement in Libraries and Information Services - <http://www.york.ac.uk/about/departments/support-and-admin/information-directorate/events/performance-conference-2011/>
- Announcing The Third International Conference of the Chinese and American Forum on Legal Information and Law Libraries (CAFLL) Shanghai, China, June 10 – 12, 2013 - <http://caflnet.org/annual-conference/>
- **BOBCATSSS 2013**
- European Conference on Information Literacy (ECIL) October 22-25, 2013, Istanbul, Turkey - <https://www.arber.com.tr/ecil2013.org/index.php/home>
- IFLA Newspapers/ Genealogy and Local History (GENLOC) Sections Pre-conference Satellite Meeting Singapore, 14th – 15th August 2013 Call for Papers Newspapers to the People - <http://www.ifla.org/genealogy-and-local-history>

*Keszi Erika Zsuzsanna,
Gerencsér Judit, a Kúria könyvtárosa, a Jogi Szekció titkára*

KARÁCSONYI JÓKÍVÁNSÁG

A VERZÓ szerkesztősége békés, áldott karácsonyt és boldog új esztendőt kíván minden kedves olvasójának.

1

*„Évente egyszer, egy csodás téli éjjel, bűvös, titkos,
álmok suhannak a szélben!
Mindenki házába boldogság költözik.
Szívünk örömmel megtelik!
Boldog Karácsonyt!”*

¹ Forrás: <http://www.christmas39.com/>

Felelős kiadó:

Bakos Klára elnök, Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Főszerkesztő:

Kóródy Judit, e-mail: korody.judit@infodok.hu

Szerkesztők:

Bazsóné Megyes Klára, e-mail: klaramegyes@gmail.com

Demecs Éva, e-mail: demecs@uni-corvinus.hu

Fehér Miklós, e-mail: fehermik@gmail.com

Gerencsér Judit, e-mail: judit.gerencser@gmail.com

Keszi Erika Zsuzsanna, e-mail: keszie@gmail.com

Szerkesztőség:

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

1127 Budapest, Budavári Palota F épület

Telefon/fax: 06-1-311-8634

e-mail: mke.verzo@gmail.com

Honlap: <http://mke.info.hu/>

VERZÓ. Az MKE kéthavonta megjelenő hírlevele